

Nga Whakautu
Bahá'í

9.28.07

Acc. No 513

9.28.07

BABAHAI MEMBERSHIP

(Issue 1007)

Nga Whakautu Bahá'í

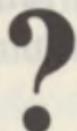
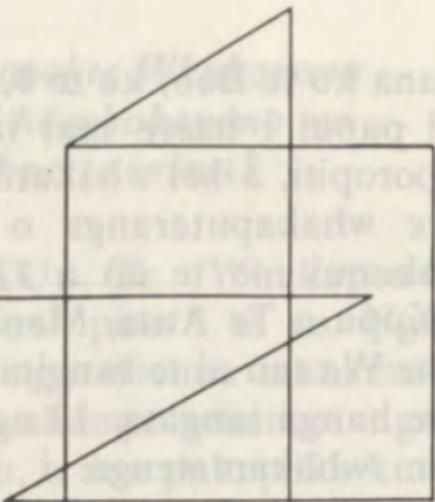
BAHÁ'Í ANSWERS
(NZ Maori)

c 1979 BAHÁ'Í PUBLISHING TRUST
P.O. Box 2007
Suva, Fiji Islands

All Rights Reserved

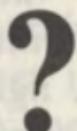
Approved for publication by the
National Spiritual Assembly
of the Bahá'ís of New Zealand

Na Te Runanga a Wairua Nahinara o nga
Bahá'í o Niu Tireni i whakae Kia taia

*He aha to te kupu “Baha’í”
tikanga?*

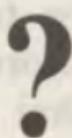
WHAKAUTU: Te kupu Baha’í heke iho i te ingoa o te Kai whakatakoto o te Whakapono, “Bahá’u’lláh” he taitara Arapi e mea ana tonā tikanga “Kororia o Te Atua”. Te Baha’í he whai i te Whakapono.

*I whea te whakapono ka
timata?*

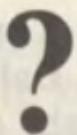
WHAKAUTU: I roto o Shíráz, o Persia, i Mei 23, 1844, he maia mohiotia

ana ko te Báb, ko te Kuwaha ranei, nana i panui i haere mai ia te whakatutuki-poropiti, a hei whakatikatika i te ara mo te whakaputaranga o tetahi kaiwhaka-akonui mo te ao a kaiwhakapuaki i te Kupu a Te Atua, Mana e whakauru mai he Wa tau ai te rangimarie mo te katoa o te hanga tangata. 13 nga tau i muro iho i te whakamatenga i te Báb mo nga tangata katoa, na Bahá'u'lláh — e noho mohoao ana i Baghdád i 1863 — i panui Tona ake Whakapuakinga, a na reira ka mohiotia ko te Kaiwhakatakoto o te Whakapono Baha'í.

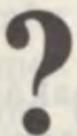
Heaha te Kupu kaupapa o te Whakapono Baha'í?

WHAKAUTU: Ko te kotahi-tanga o te hanga tangata — te huihuinga o nga tangata katoa, nga momo, nga iwi, nga wehenga, nga whakapono i raro i te wairua humarie me te kotahi o te whakaaro i raro i te arahitanga a Te Atua kotahi Koia e whakapono nei te katoa.

*Tera ranei te Whakapono
Baha'i he whakapono mo
ratau ke o te orient?*

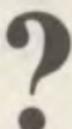
WHAKAUTU: Te Whakapono Baha'i he whakapono puta i te ao. Nga tangata no roto o nga whenua manamo-tuhake no nga wahanga whenua nga motu e 340 piki-atu, a ana pukapuka kua oti te whakamaori ki roto i tona 685 reo. Ko ona kai whakapono he tangata no te katoa o nga hahi tahito, a no te nuinga o nga momo tangata o nga iwi.

*He aha ta te Baha'i
whakaaro mo etahi atu
whakapono?*

WHAKAUTU: Hohonu te whakamoemiti a nga Baha'i ki a te Karaiti, ki a Mohi ratau ko nga kai-whakatakoto i nga whakapono i puta i te ao pera i te Karaitiana, i te Judaism i te Islam, he wahanga no te kaupapa a Te Atua mo te whakapuaki, heke haere mai i nga tau, me te whakapono ko ratau nga whakamarama nga homaitake o nga

momo nohonoho a te tangata i whai i muri i ta ratau. Kaore nga Baha'i e whakapono ki te tini o nga hahi o nga wehenga kei nga whakapono i whakata-kototia e enei Karere a Te Atua. Kaore ratau e hono atu ki etahi atu hahi i te mea e whakapono ana ratau ko nga whakapuakitanga a Baha'u'llah te whakapono hou tapu rawa kua whakapuakina ea ai nga pepeha tahito o te whakakotahi a wairua o nga tangata katoa.

He aha nga ako hou e kitea i roto o te Whakapono Baha'i?

WHAKAUTU: Nga whakaako a Baha'u'llah he whakaara i te manawa o nga kaupapa i whakapuakina e tena e tena o nga Poropiti engari apiti atu, ka whakapuakina he korero hou pono e hangai ana ki nga mate o tenei wa, Ko etahi o enei kaupapa e whai ake nei:

—Ma tena tangata ma tena tangata e whai rawa te pono mona kaua hoki ia e whakamana ki nga whakamaori a etahi.

—Ko ta te whakapono he whakakotahi he

- whakauru mai i te rangimarie.
- Ko te kura mo nga taitamariki wahine tane ranei kia u rawa uru atu te whakaako mo tetahi tohungatanga whaikiko, mahi a ringa, mahi ma te hinengaro ranei.
- Te whakahae ki etahi atu iwi, etahi atu whakapono kaore e whakaetia. Ko te panui he iwi kotahi te hanga tangata.
- E ahei te rangimarie ka riro mai i enei ra i roto i nga wero e rua, tuatahi ma nga mahi a tetahi, runanga o nga iwi o te ao; a, tuarua ma te kotahi o te whakapono.
- Te rongoa mo nga raruraru e pa ana ki te taha taonga he wairua tona ahua. I te mea e kore e taurite nga tangata katoa, he tino mea rangatira te tuaki haere noa i nga rawa. E whakatakoto ana nga tohutohu a te Baha'í ma te whakaropu anake o nga taonga katoa o te ao kia kotahi e u ai.
- Katahi ano ka panuitia i nga karaipiture te taurite o te tane o te wahine.
- Ko te whakapono Baha'í takoto ana i runga i tetahi Kawenata i tuhia e tona Kaiwhakatakoto e Bahá'u'lláh, e here atu ana i tenei Whakapuakitanga hou

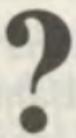
ki te Paipera me era atu Pukapuka Tapu e whakatikatika ana mo te whakamaori i nga Karaipiture Baha'i e tirotiro ana kia kaua e Whakapono e pangia e te noho wawahi. Nga kaupapa mo te ahua o te Hunga Whakahere kua oti te whakatakoto i nga Tuhituhi a Bahá'u'lláh tonu. I whakatere atu Ana Korero e Tana tama, e 'Abdu'l-Bahá (e mohiotia ana ko te Exemplar or nga Whakaako), Nana te Wira, te Tuhituhi, i whakatu i Tana mokopuna tane, a Shoghi Effendi ka mate atu nei, hei Kaitiaki mo te Whakapono i 1921. I raro i tana arahitanga mo nga tau e 36 i whakatakototia ai te kaupapa whakahere i te Whakapono puta noa i te ao.

*He aha nga tapu arahi i te
Baha'i ia ra?*

WHAKAUTU: He whakapono anake te mea o nga wa katoa e ahei ki te hoatu i te wairua mo te noho tika. Kei roto ano i te Whakapono Baha'i nga ahua mo te noho a te tangata mo te whakahere i a ia e kitea ai nga pai nga

totikatanga o te noho e whakaputatia nei i roto i nga Whakaako. Kei roto nga momo kaupapa penei; aroha mo Te Atua aroha mo te tangata, tika whaimana, pono, whakaiti, me te rangatira. Ko nga ahua makenu, he, whakamate i te tapu i te ora kua katia tae atu ki te teoteo, ngautuara, whakahawea. Te tohutohu ki te katoa kia mahi i tetahi mahi whaikikotohunga, mahi-a-ringa, mahi-a-hinengaro ranei. Te mahi ia ra mahia ai i roto i te wairua awhina he karakia tena. Nga kaupapa a te Baha'í he whakanekē atu i te aroha i te mahitahi mai i te iwi ki te momo tangata ki te hahi ki nga tangata katoa.

*Pehea te whakatu a te
Whakapono Baha'í mo te
ahua i waenga i nga momo
tangata i enei ra mo te ahua
hoki o nga raruraru kei
waenga i nga momo tangata i
te ao?*

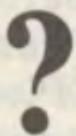
WHAKAUTU: I roto i te noho takitahi a te tangata i roto ano i te noho ropu, e whai ana ratau ki ta te

kawanatanga, whakanui i te karanga kaha kia whakatikatikaina te haere o te ao, whakahoahoa atu i roto i te wairua humarie ki nga tangata katoa whakapono ke, a ako ai i te kaupapa o te rangaimarie o te taurite i waenganui i nga momo iwi; me te taurite hoki o nga ahuatanga kei te tu mai i mua. Katia nga Baha'í ki te whakauru atu ki roto i nga mahi e mate ai te noho a te iwi.

*Whakapa noa ai nga
Whakaako Baha'í ki nga
poropiti kei te Karaipiture
Tahito kei te Karaipiture
Hou?*

WHAKAUTU: He maha nga whakapuakitanga whakaako Baha'í ki nga poropiti o roto tahi i te Karaipiture Tahito i te Karapiture Hou, me nga whakamaori marama o nga tohu i roto nei te homai i nga poropiti. Ko tenei Wa e panuitia ana "ko nga ra whakamutu" o te Karaipiture Tahito a te timatanga o te Kingitanga o Te Atua i te mata o te whenua pera i ta Ihu me Ana akonga i wawata ai.

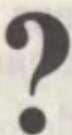
*E whakapono ana ranei nga
Baha'í he oratonutanga i
muri i te matenga? Ko Te
Atua he whakatinanatanga
ranei he wairua ranei no te
hinengaro?*

WHAKAUTU: E whakapono ana nga Baha'í he orangatanga i muri i te matenga, ka mau tonu i te wairua o te tangata tona ahua a ka ora mo ake tonu atu. Nohongia e te tangata nga ra o tona oranga i konei a katahi ka kake ki etahi atu ao wairua, otira i nga wa katoa e whakatata haere tonu atu ana ki tona Kaihangā. E whakapono ana nga Baha'í ko te mauri o Te Atua, Te Kaihangā Te Kaiwhakaora o nga mea katoa e kore e mohiotia. E whakakitea ana e te ao turoa etahi ahua o Te Atua, ko riro ma nga Poropiti Tapu a Te Atua, penei Ratau i etahi ata whakamiharo e whakakitea. Tona mana me Ona ahua katoa a ma reira e ahei ai te tangata ki te tino mohio mo Te Atua.

*E pewhea e whakarata e nga
Baha'i te science ki te
whakapono?*

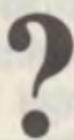
WHAKAUTU: I te mea kotahi te tika, e kore te science te whakapono e taupatupatu. Awhina te science ki te huru i nga mea huna a te ao kikokiko ma te whakapono; i whakapuakina e nga Poropiti tapu, e ako te tika a wairua. Kaore nga Ako Baha'i e taupatutupatu ki te science. Na Bahá'u'lláh i whakanui te ako i te science hei homai he kaupapa maro ake mo te whakamarama i te whakapono.

*He aha te whakaaro a te
Baha'i ki te marena a ki te
noho wehe?*

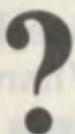
WHAKAUTU: Nga Whakaako a te Baha'i i waihangatia ma nga wiwi o te Rawhitia o te Hauru, e whai ana mo te kotahi o te wahine moe ki te kotahi tane, a kia marena i runga anake i te ahua e whakae ana raua tahi me o raua matua. He mea kino te wehe; engari mehemea ka

taha te tau e noho wehe ana a kaore nga raruraru e taea te whakatau, ka whakaetia te wehe. Kaore e whakaetia kia noho hei mahi te noho kau.

*Whakahaere ai ranei nga
Baha'í i a ratau hui karakia
pera i nga hahi, synagogues,
a mosques?*

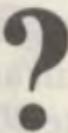
WHAKAUTU: Whakahaere ai nga Baha'í a ratau hui karakia kaore he kawa kaore he koha, engari he korero pukapuka karakia me etahi wahanga o nga Pukapuka Tapu. Kia karakia nga Baha'í ia ra.

*He ropu pirihi he ropu
minita ranei o te Baha'í?*

WHAKAUTU: Kahore he ropu pirihi o te Whakapono Baha'í. Utaina e Bahá'u'lláh te taumahatanga ki runga i tena i tena mo tona tupu. Nga mahi a wairua nga mahi whakahaere o te whakapono Baha'í ka riro ma nga

runanga o nga takiwa, ma nga runanga o nga Baha'í toko iwa i roto i te runanga rite tonu te whakatungia. Whakatungia ai ia tau nga minenga mo nga takiwa e nga pakeke Baha'í noho ai i ia taone. Ko etahi o nga mahi a nga Minenga mo nga Takiwa he marena tangata, he tohutohu i nga tamariki i nga pakeke ki nga korero mo te whakapono, he whakahaere i te mahi ako, he whakahaere i te taha moni a te whanau, korerorero ki nga tangata mo nga raruraru e pa ana a he whakahaere i nga mahi mo nga Ra Tapu Baha'í. Ko te ropu nahinara whakahaere i tenei whenua Ko te Minenga a Wairua Nahinara o nga Baha'í o Niu Tireni ko tona headquarters kei Auckland. Whakatutia ai ia Minenga Nahinera e nga delegate i te hui tau. Ko te Manawa whakahaere Ko te Manawa a wairua o Te Ao mo te whakapono Baha'í kei Haifa o Israel. Koianei Te Whare o Te Ora mo Te Ao katoa, te runga rawa o nga ropu o te Whakapono Baha'í. Ma nga Minenga Wairua Nahinara o Te Ao e whakatu Te Whare o Te Ora mo Te Ao katoa. He democratic katoa te wairua o nga hui whakatu a nga Baha'í, otira kaore e whakaetia te whakapahaere ki nga kai poti me te whakahua ingoa.

*He aha te mahi mo nga
Temepara Baha'i?*

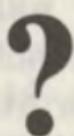
WHAKAUTU: Ko te mahi mo nga Temepara Baha'i he karakia anake. Te hui mote karakia ia wiki kei te watea ki nga tangata katoa. Ma etahi o ratau e korero etahi wahanga o roto o nga Pukapuka Tapu kua tuhia he waiata te kinaki te wai ranei engari kaore he taonga whakatangitangi. E tata ana ki te 3 miriona nga manuhiri no nga whenua maha kua haere ki te Temepara, kei Wilmette i Illinois o U.S.A., a kua haere te rongo mo te ahua o tona hanganga mo tona tapu hoki. Ko tona tohu ko te kotahitanga o Te Atua, te kotahitanga o Ana Poropiti, me te kotahitanga o te tangata.

*E hia ra nga Temepara
Baha'i?*

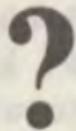
WHAKAUTU: I tenei wa e rima nga Temepara Baha'i kei te tu i nga taone e wahi ake nei: Frankfurt, Germany, Sydney, Australia; Kampala, Uganda,

Africa; Wilmette, Illinois; Panama City, Panama. He papa whenua hei turanga mo etahi atu Temepara neke atu i te 80 te nui kua hokona i nga whenua huri noa i te ao.

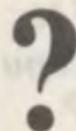
*He tohu ranei ta nga Baha'i
mo nga ra, pera i ta nga
Hurae, nga Karaitiana, a nga
Muslims?*

WHAKAURU: Ko te tohu a nga Baha'i mo nga ra i whakatakototia i runga i te wa e oti ai i te ao te hurirauna i a Tamanuitera, e tekaumaiwa ona marama tekaumaiwa ra i te marama a e wha (e rima i te Leap Year) nga ra i waenganui i te marama whakamutunga a te Baha'i me te marama i mua atu. Timata ai te tau a nga Baha'i i Maehe 21, a ki nga Baha'i timata atu te ra a ka mutu i te tonga o te ra. Ko nga ingoa o nga marama a o nga ra he whakaputa i nga tohu o Te Atua ara, Whakahirahira, Aroha, Te runga rawa.

*Pewhea ai te kohi moni mo te
putea a te whakapono
Baha'i?*

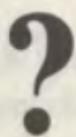
WHAKAUTU: Kei runga anake i nga Baha'i te tapu te hoatu ki te putea. Ma te noho koha ka tika te hoatu.

*Pewhea ai nga Baha'i ki te
whakapa atu ki etahi mo to
ratau whakapono?*

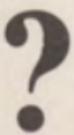
WHAKAUTU: Whakamahingia ai e te Baha'i te maha o nga momo panui hei whakapa atu ki etahi mo te Whakapono Baha'i. I a ratau hui mo nga tangata katoa a ma te panui ma te irirangi ma te hopu ahua, e whakaputa nga mahi nui a te Baha'i, e whakamaroma nga whakaako a te Baha'i Tahuri ai nga Baha'i ki te mahi i roto i nga hahi a te United Nations a a te Human Rights. Ko nga ra World Religion Day, Race Unity Day, World Peace Day na nga Baha'i o America i whakatu katoa. He whanui te tuaki haere i nga pukapuka Korero. Whakakahangiatu

tena Baha'í tena Baha'í ki te whakapuaki atu i nga whakamarama Baha'í ki ana hoa. Engari kihai e whakaetia te whakamanawa, ite mea ko tetahi o nga kaupapa a te Whakapona Baha'í e mea ana ma tena e rapu mana ake te tika.

Me pewhea e hou ai te tangata ki roto i te ropu Whakapono Baha'í?

WHAKAUTU: Kia whakapono te kai rapa ko Bahá'u'lláh te Kai whakapono te kai whakapuaki pono i Te Ngakau o Te Atua, e rata ana ki te whai i Ana ture i roto i tana noho i ona ra, a e rata ana ki te ropu Baha'í, a e mohio ana ki nga Ako tapu a te Whakapono me te ahua o te Ropu Whakahaere, me whakaatu e ia ki te Runanga o Te Takiwa tana hiahia kia uru atu ia hei Baha'í. Kia marama ki te runanga he pono ia a kei te mohio katahi ka powhiria ia ki roto i te ropu Baha'í o te ao whanui. E ahei ano nga taitamariki ki te uru. Kia 21 nga tau, kua mau te mana poti.

*Ka kitea ki whea etahi atu
korero mo te Whakapono
Baha'i?*

WHAKAUTU: Nga korero mo te Whakapono Baha'i e taea te tiki i nga whare hui Baha'i o nga takiwa, e taea te kimi i nga pukapuka Baha'i kei nga wahi korero pukapuka, me whai atu ranei ma te tuhituhi ki te

Bahá'í National Centre
P.O. Box 37-248
Parnell, Auckland

